

Viitasaaren kaupungin liittyminen julkisen alan energiatehokkuussopimukseen kaudelle 2026-2035

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 264

Energiansäästöä ja energiatehokkuutta on edistetty energiatehokkuussopimuksilla jo 1990-luvulta lähtien. Sopimustoiminta on ollut keskeinen ja kustannustehokas keino energiapolitiikan toimeenpanossa. Uusi energiatehokkuussopimus jatkaa toimintaa vuoden 2025 lopussa päättyvän sopimuskauden jälkeen.

Työ- ja elinkeinoministeriö, Energiavirasto, Suomen Kuntaliitto ja Maakuntien tilakeskus ovat valmistelleet uuden Julkisen alan energiatehokkuussopimuksen (JETS) kaudelle 2026–2035. Sopimus on jatkoa aiemmalle Kuntien energiatehokkuussopimukselle (KETS). Energiatehokkuussopimus on tärkeä väline kansallisten ja EU:n energiatehokkuustavoitteiden saavuttamisessa. Se tukee energiatehokkuusdirektiivin ((EU) 2023/1791) toimeenpanoa sekä kansallista ilmasto- ja energiapolitiikkaa, kuten hiilineutraaliuden saavuttamista vuoteen 2035 mennessä.

Uusi energiatehokkuusdirektiivi asettaa velvoitteita kaikille kunnille, myös niille, jotka eivät liittyisi vapaaehtoiseen sopimukseen. Raportointi ja seuranta koskevat jatkossa koko julkista sektoria, joten sopimukseen liittyminen tarjoaa kaupungille selkeän ja järjestelmällisen tavan hoitaa näitä velvoitteita.

Nykyinen kuntien energiatehokkuussopimus (KETS) päättyy tämän vuoden lopulla, ja kuntien tulee jatkossa liittyä julkisen alan energiatehokkuussopimukseen (JETS). Uusi sopimus kattaa vuodet 2026-2035. Kunnan halutessaan liittyä uudelle kaudelle, liittyminen tulee tehdä tämän vuoden loppuun mennessä. Sopimuskaudelle 2026–2035 asetetaan ohjeellinen 10 2026–2035nsäästötavoite. Välitavoitteeksi vuodelle 2030 tulee 6 %. Tavoitetta seurataan samaan tapaan kuin aiemmin, eli laskemalla toteutettujen toimenpiteiden tuomia säästöjä. Samaan tapaan kuin viime kaudella, myös nyt liittyjän tulee laatia tai päivittää energiatehokkuuden toimintasuunnitelma. Tähän käy jo olemassa oleva ilmastosuunnitelma, kunhan se päivitetään vastaamaan uuden energiatehokkuussopimuksen vaatimuksiin.

Aiempaan verrattuna sopimukseen on kirjattu yksi oleellinen muutos: *Liittyjän tavoitteena on ottaa käyttöön rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) mukaisia perusparannuspasseja. Perusparannuspasiin laatimisen määrällinen vuosittainen tavoite on vähintään 3 prosenttia liittyjän omistamien lämmitettyjen ja/tai jäähdytettyjen rakennusten kokonaispinta-alasta, jonka energiankäytön liittyjä on liittänyt sopimukseen.*

Viitasaari on myös HINKU-kunta, ja energiatehokkuussopimukseen kuulumisen on yksi HINKU-verkoston kriteereistä. Hinku on hiilineutraaliutta tavoittelevien kuntien verkosto, joka tarjoaa kunnalle asiantuntija- ja viestintätukea sekä työkaluja päästövähennystyöhön ja sen seurantaan. Hinku-kuntien tavoitteena on vähentää 80 prosenttia kasviuonekaasupäästöjään vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta – Viitasaaren päästöt ovat vähentyneet 40 prosenttia vuodesta 2007 vuoteen 2023 (lähde: Syke - Kuntien ja alueiden khk-päästöt sivusto).

Energian tehokas käyttö edistää osaltaan Suomen huoltovarmuutta ja energiaomavaraisuutta. Samalla se vauhdittaa puhdasta siirtymää ja puhtaan teknologian markkinoiden kehittymistä ja kasvua. Tehokas energiankäyttö edistää myös energiajärjestelmätasolla energian kulutuksen ja tuotannon tasapainon ylläpitämistä kustannustehokkaasti. Energiatehokkuussopimukseen liittyneille on tarjolla monipuolista tukea sopimuksen toimeenpanoon ja energiatehokkuustyöhön, kuten tietoa, neuvontaa ja opastusta. Sopimusosapuolten edustajat ja liittyneet muodostavat myös kansallisesti ison energiatehokkuuden ammattilaisten verkoston.

Muihin sopimusaloihin verrattuna julkisen alan energiatehokkuussopimustoiminta tukee, 8 artiklan lisäksi, energiatehokkuusdirektiivissä julkista alaa koskevien velvoitteiden toimeenpanoa. Näitä ovat mm. velvoitteet julkisen sektorin johtoasemasta ja esimerkillisestä roolista energiatehokkuudessa sekä energiatehokkuuden huomioimisesta rakennuksissa ja hankinnoissa, neuvonnassa ja viestinnässä sekä energiapalvelujen käytössä.

Kunnat, kaupungit, kuntayhtymät, hyvinvointialueet ja valtion toimijat liittyvät sopimukseen allekirjoittamalla liittyjäkohtaisen energiatehokkuussopimuksen, jossa ne sitoutuvat Julkisen alan energiatehokkuussopimuksen toimenpiteisiin ja tavoitteisiin.

Liittymällä Julkisen alan energiatehokkuussopimukseen Viitasaari sitoutuu:

- tavoittelemaan vähintään 10 % energiansäästöä sopimuskaudella 2026–2035,
- parantamaan energiatehokkuutta,
- ottamaan mahdollisuuksien mukaan käyttöön uusiutuvaa energiaa,
- toteuttamaan kustannustehokkaita energiatehokkuustoimia,
- raportoimaan vuosittain energiankäytöstä ja toimenpiteistä,
- laatimaan sopimuksen toimeenpanon mukaisen toimintasuunnitelman sekä
- huomioimaan energiatehokkuuden hankinnoissa.

Toimintasuunnitelma toteutetaan päivittämällä Viitasaaren kaupungin nykyinen ilmastosuunnitelma energiatoimenpiteiden ja -tavoitteiden osalta keväällä 2026.

Sopimus tarjoaa kaupungille mahdollisuuden hakea valtion tukia ja avustuksia energiatehokkuus-investointeihin sekä hyödyntää korotettuja tukitasoja energiakatselmuksiin ja muihin hankkeisiin.

Sopimukseen liittyminen on ilmaista, mutta sopimuksen raportointiin on hankittavissa asiantuntijapalvelua (2750 €/vuosi).

Oheismateriaali:

- Liittyjän energiatehokkuussopimus, sopimuskausi 2026-2035
- Julkisan alan energiatehokkuussopimus

Lisätiedot: Vs.kiinteistöpäällikkö Emilia Koljonen, p. 040 610 8308, emilia.koljonen@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Viitasaaren kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että Viitasaari liittyy julkisen alan energiatehokkuussopimukseen (JETS). Viitasaari on

myös HINKU-kunta, ja energiatehokkuussopimukseen kuuluminen on yksi HINKU-verkoston kriteereistä.

Päätös	Hyväksyttiin.
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Toimenpiteet	Jatkokäsittelyyn kaupunginvaltuustoon 27.10.2025

Kaupunginvaltuusto 27.10.2025 § 85
554/00.04.02/2025

Oheismateriaali:

- Liittyjän energiatehokkuussopimus, sopimuskausi 2026-2035
- Julkisan alan energiatehokkuussopimus

Päätösehdotus	Kaupunginvaltuusto päättää, että Viitasaaren kaupunki liittyy julkisen alan energiatehokkuussopimukseen (JETS). Viitasaari on myös HINKU-kunta, ja energiatehokkuussopimukseen kuuluminen on yksi HINKU-verkoston kriteereistä.
Päätös	Hyväksyttiin.
Muutoksenhaku	Kunnallisvalitus
Toimenpiteet	Ote vs. kiinteistöpäällikkö